

Finansutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om beskattning av vissa gränsöverskridande hybridarrangemang

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om beskattning av vissa gränsöverskridande hybridarrangemang (RP 68/2019 rd): Ärendet har remitterats till finansutskottet för betänkande.

Beredning i delegation

Ärendet har beretts i finansutskottets skattedelegation.

Sakkunniga

Skattedelegationen har hört

- specialsakkunnig Anu Rajamäki, finansministeriet
- ledande skatteexpert Elina Pykönen, Skatteförvaltningen
- skatteexpert Lauri Lehmusojä, Finlands näringsliv rf
- skatteexpert Virpi Pasanen, Suomen Veroasiantuntijat rf
- chef för juridiska ärenden Vesa Korpela, Skattebetalarnas Centralförbund rf
- advokat Heikki Wahlroos, Finlands Advokatförbund
- advokat Heikki Vesikansa, Finlands Advokatförbund
- professor Juha Lindgren, Vasa universitet
- professor Seppo Penttilä, Tammerfors universitet
- biträdande professor Tomi Viitala, Aalto-universitetet.

Skattedelegationen har fått skriftligt yttrande av

- Finanssiala ry
- Centralhandelskammaren.

Inget yttrande av

- justitieministeriet
- arbets- och näringsministeriet
- Finnwatch rf.

Betänkande FiUB 14/2019 rd

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslår regeringen att det stiftas en lag om beskattning av vissa gränsöverskridande hybridarrangemang. Dessutom föreslås ändringar i lagen om undanröjande av internationell beskattning, beskattning av inkomst av näringsverksamhet, inkomstskattelagen och inkomstskattelagen för gårdsbruk. Ändringarna grundar sig på rådets direktiv (EU) 2017/952 om ändring av direktiv (EU) 2016/1164 vad gäller hybrida mismatchningar med tredjeländer.

I propositionen föreslås lagen om beskattning av vissa gränsöverskridande hybridarrangemang bli tillämpad vid beskattning av samfund, öppna bolag och kommanditbolag. Lagen föreslås uppta undantag om avdragsgillhet för utgifter och om skatteplikt för inkomster som ska tillämpas på betalningar mellan en skattskyldig och en person i intressegemenskap samt på betalningar som anknyter till så kallade strukturerade arrangemang.

De föreslagna bestämmelserna gäller utgifter och inkomster vars skattemässiga behandling i gränsöverskridande situationer inte är enhetlig därför att det är fråga om hybridarrangemang där ett finansiellt instrument som ligger till grund för en betalning, en betalning enligt det finansiella instrumentet, betalaren eller betalningsmottagaren behandlas olika i beskattningen i olika jurisdiktioner. De föreslagna bestämmelserna gäller också en situation där en skattskyldig som har hemvist i två jurisdiktioner drar av samma utgifter dubbelt, men från olika inkomstunderlag. Vidare föreslås bestämmelser om situationer där en hybrid mismatchning uppstår i och med allokeringen av inkomster och utgifter mellan huvudkontoret och ett fast driftställe. Till följd av hybridarrangemang i gränsöverskridande situationer leder hybrid mismatchning till dubbla avdrag och till att inkomster inte beskattas. Syftet med de föreslagna bestämmelserna är att förebygga dessa effekter.

I propositionen föreslås det att en utgift som grundar sig på ett hybridarrangemang inte ska vara avdragsgill i beskattningen till den del motsvarande inkomst inte inkluderas i skattebasen eller utgiften dras av dubbelt. Vidare föreslås att inkomst som grundar sig på ett hybridarrangemang ska betraktas som skattepliktig inkomst till den del betalaren har dragit av betalningen och avdrag inte har nekats vid betalarens beskattning.

Till lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet, inkomstskattelagen och inkomstskattelagen för gårdsbruk fogas bestämmelser där det i fråga om avdragsrätten för utgifter och skatteplikten för inkomster hänvisas till lagen om beskattning av vissa gränsöverskridande hybridarrangemang. Till lagen om undanröjande av internationell dubbelbeskattning fogas bestämmelser om begränsning av avräkningen av utländsk skatt som grundar sig på hybridarrangemang till ett belopp som motsvarar det skattebelopp som betalats på inkomst som räknats som inkomst som ska beskattas här.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2020. Lagarna tillämpas första gången vid beskattningen för 2020.

Betänkande FiUB 14/2019 rd

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Utskottet tillstyrker propositionen utan ändringar.

Bakgrund

Syftet med propositionen är att genomföra rådets direktiv (EU) 2017/952 av den 29 maj 2017 om ändring av direktiv (EU) 2016/1164 vad gäller hybrida mismatchningar med tredjeländer (ATAD2). Genomförandet gäller dock inte artikel 9a, som kommer att behandlas i en separat proposition längre fram.

I propositionen föreslås att direktivet ska genomföras genom ändringar i metodlagen och genom att det stiftas en separat nationell lag som gäller beskattning av de i direktivet avsedda hybridarrangemangen. Till de nuvarande nationella lagarna om inkomstbeskattning fogas enligt förslaget hänvisningsbestämmelser till den nya lagen.

ATAD2 bygger på direktivet (EU) 2016/1164 av den 12 juli 2016 om fastställande av regler mot skatteflyktsmetoder som direkt inverkar på den inre marknadens funktion (direktivet mot skatteflykt, Anti-Tax Avoidance Directive, ATAD).

Direktivet mot skatteflykt innefattar ett flertal åtgärder som är avsedda att skydda staternas skattebaser. Åtgärderna gäller inte bara hybridarrangemang utan också så kallade bassamfund, utflytningsbeskattning (exit tax) och begränsning av ränteavdrag. Direktivet har också en allmän bestämmelse om skatteflykt där regleringen anknyter till en nationell bestämmelse som redan är i kraft. Direktivet har genomförts nationellt utom vad gäller utflytningsbeskattning och hybridarrangemang och de här övriga bestämmelserna blev tillämpliga vid ingången av 2019.

Bägge direktiven har sin bakgrund i det av OECD år 2013 startade BEPS-projektet (Base Erosion and Profit Shifting), vars syfte var att begränsa den urholkning av skattebasen för samfundsskatten som följer av aggressiv skatteplanering och skattekonkurrens mellan staterna. Slutrapporten för projektet publicerades i september 2015.

Regleringsmodell

Syftet med propositionen är att genomföra EU-direktivet nationellt. Innehållet i propositionen är därför utformat i linje med direktivet. Direktivet innehåller endast ett fåtal frivilliga bestämmelser där medlemsstaterna bland färdigt uppställda alternativ kan välja dem som lämpar sig bäst för de nationella systemen. En delorsak till detta är att direktivet redan på grund av den obligatoriska regleringen är mycket komplicerat. Till en annan del är orsaken att hybridregleringen är ett regelverk som länkar samman inom olika jurisdiktioner tillämpade bestämmelser med varandra och avviker från skattesystemens normala bestämmelser om skatteplikt för inkomster och avdragsrätt för utgifter. Direktivbestämmelserna utgör därför en noggrant avvägd helhet.

Följaktligen följer den reglering som föreslås i propositionen i stor utsträckning direktivbestämmelserna och de bakomliggande anvisningar som OECD har meddelat. På grund av ärendets karaktär är de föreslagna bestämmelserna komplicerade, och propositionen iakttar därför proportio-

Betänkande FiUB 14/2019 rd

nalitetsprincipen, vilken uttrycks i skäl 12 till direktivet, för att regleringens omfattning ska vara förenlig med målsättningen. Även begreppsapparaten grundar sig på direktivet.

Utskottet ställer sig bakom valet av genomförande och regleringsmodell. Sakkunniga har välkomnat den särskilda regleringen och ansett att propositionen i huvudsak är lyckad, även om den har fått kritik för att vara svårbegriplig. Här bör det dock noteras att regleringen till sin natur är förebyggande och att tillämpningssituationerna för bestämmelserna huvudsakligen gäller situationer där en åtgärd som hör till tillämpningsområdet har vidtagits mellan intressegemenskaper eller mellan huvudkontoret och filialen. I sådana situationer är det rimligt att kräva att den skattskyldige utreder hur den planerade åtgärden behandlas i fler än en stat.

Det bör också beaktas att bestämmelserna sällan kommer att tillämpas, om propositionen fyller sitt förebyggande syfte. Det främsta syftet med regleringen är att förebygga arrangemang där samma utgifter dras av flera gånger eller inkomster inte beskattas, särskilt vid transaktioner mellan subjekt i intressegemenskap. Att öka skatteintäkterna är inte ett egentligt syfte för regleringen.

Personbolag

Utöver det som föreskrivs i direktivet innehåller propositionen en utvidgning med stöd av vilken bestämmelserna om hybridarrangemang även tillämpas på personbolag, med vissa undantag. Utskottet menar att detta är en motiverad lösning. Till denna del stämmer bestämmelsernas tillämpningsområde överens med bestämmelserna om genomförande av ränteavdragsbegränsningar. Också i denna proposition berörs personbolagen av bestämmelserna. Den modell som valts i båda propositionerna behandlar olika företagsformer neutralt, vilket är välkommet.

Förhållande till annan nationell lagstiftning

I propositionen har de föreslagna bestämmelsernas förhållande till andra nationella bestämmelser preciserats, såsom bestämmelserna om ränteavdrag, bestämmelserna om att hindra kringgående av skatt, bestämmelserna om rättelse av internprissättning och bestämmelserna i bassamfundslagen. Utskottet förordar den modell där de föreslagna hybridbestämmelserna som gäller skattebasen ges företräde framför ränteavdragsbestämmelserna och bestämmelserna om förhindrande av kringgående av skatt och rättelse av internprissättning. Bassamfundslagen ska för sin del beaktas vid tillämpningen av den föreslagna regleringen. Också till denna del är regleringen enligt utskottet konsekvent motiverad. De föreslagna preciseringarna har i stor utsträckning backats upp av sakkunniga.

Skatteförvaltningens rådgivning och anvisningar

Utskottet delar de sakkunnigas oro över att regleringen komplicerar beskattningen. Utskottet framhåller att det är viktigt att Skatteförvaltningen tillhandahåller råd och anvisningar. Det är angeläget att Skatteförvaltningen upprättar detaljerade anvisningar om hybridarrangemang, och anvisningarna bör stå till de skattskyldigas förfogande så snart som möjligt efter lagens ikraftträdande.

Betänkande FiUB 14/2019 rd

Skatteförvaltningen har under de senaste åren satsat på föregripande tillvägagångssätt, såsom proaktiva samtal och förhandsavgöranden. Utskottet anser att samma metoder bör tillämpas i fråga om hybridarrangemang. Detta främjar förutsägbarheten i regleringen och förbättrar den skattskyldiges rättsskydd i tolkningssituationer.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Finansutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 1—5 i proposition RP 68/2019 rd utan ändringar.

Helsingfors 29.11.2019

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Johannes Koskinen sd
medlem Anders Adlercreutz sv
medlem Tarja Filatov sd
medlem Sanni Grahn-Laasonen saml
medlem Timo Heinonen saml
medlem Vilhelm Junnila saf
medlem Anneli Kiljunen sd
medlem Esko Kiviranta cent
medlem Jari Koskela saf
medlem Pia Lohikoski vänst
medlem Raimo Piirainen sd
medlem Sari Sarkomaa saml
medlem Sami Savio saf
medlem Iris Suomela gröna
medlem Pia Viitanen sd
ersättare Antero Laukkanen kd
ersättare Lulu Ranne saf.

Sekreterare var

utskottsråd Ilkka Lahti.